

**NATURENS
RIGE**

Øversigt over høringssvar til Natura 2000- handleplaner 2022-2027

■ Maj 2024

Indholdsfortegnelse

1. Høringssvar til de nordlige Natura 2000-områder – DN Ringkøbing-Skjern
2. Høringssvar til Lønborg Hede – DN Ringkøbing-Skjern
3. Høringssvar til Skjern Å - DN Ringkøbing-Skjern
4. Høringssvar til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen - DN Ringkøbing-Skjern
5. Høringssvar til Borris Hede - DN Ringkøbing-Skjern
6. Høringssvar til Natura 2000-handleplaner – Vestjysk Landboforening
7. Høringssvar til Natura 2000-handleplaner – Jægerrådet
8. Høringssvar til Borris Hede – Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelse
9. Høringssvar til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen – Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelse
10. Høringssvar til Husby Klit – DOF Vestjylland
11. Høringssvar til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord – DOF Vestjylland
12. Høringssvar til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen - DOF Vestjylland
13. Høringssvar til Borris Hede – DOF Vestjylland
14. Høringssvar til Lønborg Hede – DOF Vestjylland
15. Høringssvar til Skjern Å – DOF Vestjylland
16. Høringssvar til Husby Sø og Nørresø – MST
17. Høringssvar til Lønborg Hede – MST
18. Høringssvar til Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede – MST
19. Høringssvar til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord – MST
20. Høringssvar til Borris Hede – MST
21. Høringssvar til Skjern Å – MST
22. Høringssvar til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen – MST
23. Høringssvar til Husby Klit - MST

Ringkøbing-Skjern, den 28.02.2024

Til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land, By og Kultur

Høringssvar vedr. Natura 2000-handleplaner 2022-2027 (sagsnr. 23-017683)

Hermed fremsendes høringssvar vedr. Natura 2000-handleplaner for 2022-2027 for de nordlige områder. Høringssvar vedr. de sydlige områder er fremsendt tidligere d.d. i separat email fra Tage Madsen (tm@tbmail.dk).

DN Ringkøbing-Skjern bidrager gerne med yderligere, detaljerede forslag og ønsker til det praktiske arbejde.

Med venlig hilsen


Formand, DN Ringkøbing-Skjern

1 Kimmelkær Landkanal (N71)

Det er positivt, at kanalen fortsat vil blive ryddet med bugtede strømrender, som sikrer de bedst mulige udviklingsmuligheder for vandranke.

Af hensyn til beskyttelsen af vandranke er det ønskeligt, at kommunen gennemfører undersøgelser af forekomsten af vandranke og trusler mod dens udbredelse i området.

Der henvises i øvrigt til nedenstående høringssvar til Natura 2000 planen.

DNs tidligere høringssvar til Natura 2000 planer 2022-27:

Basisanalyse

Tilstanden i kanalen bør opdateres med nutidige undersøgelser og suppleres med undersøgelser af forekomsten af vandranke i Svingel Engso.

Natura 2000 Plan

Der bør angives en mere konkrete målsætning og retningslinjer for begrænsning af tilførsel af næringsstoffer til kanalen.

Strategisk Miljøvurdering

Der bør foretages en nærmere vurdering af omfanget af trusler mod og muligheder for vandrankes udbredelse i området



Rejkær Sande, den nordøstlige del. Blik mod sydvest

2 Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede (N64)

Store dele af Rejkær Sande og nogle dele af Store Sande er i omfattende grad groet til i træer og buske i strid med fredningsbestemmelser og Natura 2000 målsætninger og retningslinjer.

Det er positivt, at der i forrige planperiode (2023) er gennemført rydning af selvsåede træer og buske på 29 ha i Rejkær Sande.

Det er positivt, at handleplanen angiver ny indsats af hedepleje på 30 ha, bekæmpelse af invasive arter på 98 ha og udtag af lavbundslande på 28 ha. Det fremgår imidlertid ikke, om indsatsen vedrører de fredede arealer Rejkær Sande og Store Sande, og det er derfor ikke muligt at vurdere, om den planlagte, nye indsats vil ske på disse arealer i tilstrækkeligt omfang.

Der må snarest afsættes de nødvendige menneskelige og økonomiske ressourcer til at gennemføre rydning af Rejkær Sande og Store Sande for opvoksede træer og invasive arter. Der bør også gennemføres foryngelse af lyngen ved slåning og afbrænding på arealer, hvor lyngen er aldrende. Jo længere tid rydning m.v. udsættes, jo større er risikoen for øgende udgifter og problemer med reetablering af naturværdierne.

Handleplanen bør fastsætte, hvor og hvornår rydningen af selvsåede træer og invasive arter skal gennemføres. Der bør udarbejdes plejeplaner for de fredede arealer Rejkær Sande og Store Sande, som sikrer, at der inden udgangen af 2027 sker rydning af selvsået opvækst på de arealer, som ifølge Natura 2000-planens intentioner og fredningsbestemmelserne for området skal være lysåbne arealer uden trævækst.

Vi beder derfor om, at det kommer til at fremgå af handleplanen,

- at kommunen snarest muligt i planperioden vil fortsætte rydningen af de fredede arealer, så kun de arealer, som fredningsbestemmelserne giver mulighed for, er bevoksede i 2027, og
- at glansbladet hæg vil blive fjernet løbende ved oprykning med rod, jfr. Naturstyrelsens erfaringer.

Det er ønskeligt, at der foretages kortlægning og monitorering af de forskellige naturtyper, beskyttede biotoper og truede arter, så det bliver tydeligt og målbart, hvad plejeindsatsen betyder for naturen i området, og specifikt for udpegningsgrundlaget. Dette bør fremgå af handleplanen.

Det angives i Natura 2000-planen, at pleje af arealerne vil ske på grundlag af frivillige aftaler med lodsejerne. Med de sidste 10-20 års erfaringer må dette anses for utilstrækkeligt. Kommunen har i henhold til både Natura 2000- og fredningsbestemmelserne både pligt og ret til at pleje arealerne for at opnå den bedst mulige naturtilstand med lysåbne arealer uden træopvækst og -bevoksninger.

Lodsejernes ønsker om at bevare træbevoksninger på de lysåbne arealer af hensyn til jagt eller andre interesser bør ikke imødekommes, da der på de fredede arealer i Rejkær og op til de fredede arealer i Store Sande er rigeligt med skovbevoksede arealer. Lodsejerne har i forbindelse med fredning af arealerne fået erstatning for at tåle rydninger af trævækst m.v. for at sikre fredningens formål med at bevare de lysåbne biotoper i heder, moser og indlandsklitter.

Der henvises i øvrigt til nedenstående høringssvar til Natura 2000-planen og til vedhæftede appendiks om besigtigelse af Rejkær Sande og Store Sande.

DNs tidligere høringssvar til Natura 2000-planer 2022-27:

Basisanalyse

Der bør fremlægges nærmere analyser af, hvad det betyder for habitater og arter, at tilstanden i bl.a. Rejkær Sande og de beskyttede heder og skovryddede arealer i Hoverdal Plantage er præget af omfattende selvsået opvækst af træer og buske, herunder af indførte træarter som glansbladet hæg, gyvel m.fl. og i flere tilfælde aldrende lyng som følge af manglende rydning og afbrænding. Ulovlig tilplantning o.lign. bør klarlægges nærmere.

Der bør fremlægges bedre analyser eksisterende og potentielle værdifulde habitater og arter i Ejstrup Bækdalen med henblik på at sikre lysåbne lavbundsarealer og undgå tilgroning af træer og buske. Der mangler redegørelser for ulvebestandens udvikling i området og dens udsathed for menneskelig efterstræbelse og forstyrrelse.

Natura 2000-Plan

Der bør angives mere konkrete målsætninger og retningslinjer for pleje i form af rydning af selvsået opvækst, afbrænding og evt. afgræsning specielt i Rejkær Sande, Øster Sande, Store Sande og Ejstrup Bækdalen.

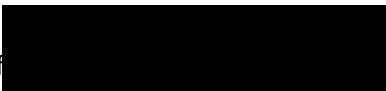
Der bør angives nærmere målsætninger og retningslinjer for beskyttelsen af truede arter, herunder ulv.

Strategisk Miljøvurdering

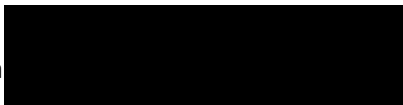
Der bør foretages en nærmere vurdering af omfanget af trusler mod habitater og arter som følge af manglende pleje af lysåbne arealer, herunder manglende rydning af selvsået opvækst og spredning af ikke-hjemmehørende og invasive arter. Det bør bl.a. vurderes, hvordan retningslinjerne for "udvikling på egne præmisser" på lysåbne arealer i nationalparken vil være i strid med Natura 2000 Planen.

Der bør også foretages en vurdering af truede arters udvikling, herunder ulvebestandens udvikling i forhold til øget færdsel og friluftsliv og manglende opsyn.

3 Borris Hede

Se separat høringsvar fremsendt d. 28/2 2024 af 

4 Lønborg Hede

Se separat høringssvar fremsendt d. 28/2 2024 a 

5 Husby Klit (N74)

Handlingsplanen anfører ikke, at Ringkøbing-Skjern Kommune vil bekæmpe rynket rose på de 18 ha., hvor det vurderes, at der behov for bekæmpelse.

Det henstilles derfor, at det kommer til at fremgå af handleplanen,

- at bekæmpelse af rynket rose iværksættes snarest muligt i løbet af planperioden i lighed med bekæmpelsen i Holstebro Kommune.

-

Der henvises til nedenstående høringssvar til Natura 2000-planen.

DNs tidligere høringssvar til Natura 2000-planer 2022-27:

Basisanalyse

Natura 2000 Plan

Det bør være en målsætning og retningslinjer for, at hele området skal være friholdt for rynket rose og trævækst.

Det bør overvejes at inddrage Husby Klit mod syd til og med Sidselsbjerg og skabe sammenhæng med N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.

Strategisk Miljøvurdering

6 Husby Sø og Nørresø (N72)

Det er positivt, at kommunen i planperioden vil undersøge mulighederne for naturgenopretning af 100 ha lavbundsarealer (det er dog uklart, om disse ligger inden for eller uden for Natura 2000-området).

Vi foreslår at medtage pleje af arealer langs Nørresø med henblik på udbredelse af vandranke og udsætning af flydere der for sort terne, som der er gode muligheder for i Nørresø, i handleplanen. Vi foreslår, at kommunen gennemfører dette i løbet af planperioden.

Vi ønsker, at der i planperioden gennemføres en undersøgelse af forholdene for rørdrum og rørhøg, jfr. nedenstående høringssvar til Natura 2000-planen.

Der henvises til nedenstående høringssvar til Natura 2000-planen.

DNs tidligere høringssvar Natura 2000-planer 2022-27:

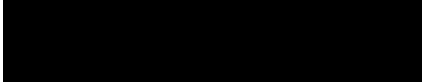
Basisanalyse

Det bør undersøges, om bestanden af rørdrum og rørhøg er truet prædation af ræv, mink og mårhund med henblik på om staten bør sætte stærkere ind med bekæmpelse af mink og mårhund.

Natura 2000-Plan

Strategisk Miljøvurdering

7 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

Se separat hørings svar fremsendt d. 28/2 2024 af 

8 Skjern Å

Se separat høringsvar fremsendt d. 28/2 2024 af 

9 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (N66)

Det er positivt, at der er gennemført omfattende græsning af store dele af engarealerne, og at der er givet tilsagn om fortsættelse af græsningen.

Det er positivt, at kommunen vil undersøge mulighederne for naturgenopretning af 120 ha lavbundsarealer, pleje 1-2 ha klithede og bekæmpelse af invasive arter på 1-2 ha.

Det er ønskeligt, at det fremgår af handleplanen,

- at kommunen tager initiativ til yderligere afgræsning, og i mangel af afgræsning en årlig slåning af engarealer af hensyn til fuglelivet og for at undgå tilgroning i rørskov og pil. Vi foreslår også mekanisk begrænsning af lysesiv af hensyn til fuglelivet;
- at kommunen sammen med Naturstyrelsen tager initiativer til at fremme bekæmpelse af mårhund og ræv af hensyn til sortterne. Det vil også gavne ynglende rørhøg, rørdrum, rørvagtel og andre jordrugende fugle. Det bør indføres i handleplanen;
- at kommunen vil gennemføre rydning af beplantning m.v. på Hindø i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne;
- at kommunen sammen med Naturstyrelsen gennemfører en kortlægning af udbredelsen og tilstanden af naturtyper og truede arter i hele området i løbet af plejeperioden.

Der henvises til nedenstående høringssvar til Natura 2000-planen.

DNs tidligere høringssvar til Natura 2000 planer 2022-27:

Basisanalyse

Tilstanden på de statsejede arealer og privatejede arealer med driftsaftaler bør undersøges nærmere m.h.t. omfang og udvikling af habitatbiotoper og arter. Dette gælder bl.a. tilgroning af arealer med lysesiv og manglende rydning af tidligere bevoksninger på Hindø.

Der mangler en vurdering af rørdrum, rørhøg, plettet rørvagtel og sortternes udsathed for prædation af mårhund og andre rovdyr og hermed bestandenes gunstige udvikling.

Natura 2000-Plan

Der bør angives mere konkrete målsætninger og retningslinjer for pleje i form af slåning og græsning bl.a. Med henblik på bekæmpelse af lysesiv på værdifulde og potentielt værdifulde arealer og rydning af bevoksninger på Hindø.

Der bør angives retningslinjer for indsatser for at begrænse prædation af rørdrum, rørhøg, plettet rørvagtel og sortterne bl.a. Ved at begrænse mårhundebestanden. Jfr. Side 16-17 og 23.

Det angivne pkt. 8 side 23 er ikke relevant i denne plan.

Det bør overvejes, at inddrage Svingel Engsø nord for Stadil Fjord og skabe sammenhæng med N71 Kimmelkær Kanal.

Strategisk Miljøvurdering

Teksten side 8 om naturnationalparker er ikke relevant.

Der mangler vurderinger af prædationen af rørdrum, rørhøg, plettet rørvagtel og sortterne, jfr. Side 10, 14, 17 og ovenfor.

Der mangler vurdering af grågås som ynglefugl.

Der mangler vurdering af betydningen for rastende og ynglende fugle som følge af manglende rydning af tidligere bevoksning og opvækst af selvsået opvækst på de fredede arealer på Hindø, jfr. Side 14.

Appendiks 1

Besigtigelse af de fredede og Natura 2000-beskyttede områder Rejkær Sande og Store Sande

1 Rejkær Sande

Området er besigtiget den 6. februar 2024 i den sydøstlige og nordøstlige del.

Det af kommunen ryddede areal, angiveligt 29 ha, er ikke besigtiget.

De besigtigede arealer i den *sydlig* del af området, som i fredningskendelsen er angivet som nr. 3 med tæt tilgroede arealer, er fortsat tæt tilgroede, for ikke at sige meget tæt tilgroede, med nåletræer, især fyr. De store træer har antagelig en alder, som gør det sandsynligt, at der ikke er blevet ryddet på disse arealer, siden fredningen blev gennemført. Der sker stadig tilgroning med nye træer som følge af frøspredning.

De besigtigede arealer i den *østlige og nordlige* del af området, som i fredningskendelsen er angivet som nr. 2 med jævnt til tæt tilgroede arealer, er nu i væsentlig grad tæt tilgroede, især med fyr.

De besigtigede arealer i den *sydøstlige og nordøstlige* del af området, som i fredningskendelsen er angivet som nr. 1 med åbne arealer, er nok i væsentlig grad åbne, men i vidt omfang under tilgroning takket være frøspredning. Nogle steder findes tætte bevoksninger af især fyr, navnlig op til de eksisterende træbevoksninger i området.

Hertil kommer især imod *nord* opvækst af den invasive art glansbladet hæg. Planterne har vokset sig store, danner små krat og spreder sig fortsat ved frøspredning. Desuden er der nogle steder spredt gyvel af den importerede type, som ikke er naturligt hjemmehørende i Danmark.

Der bør stilles spørgsmål ved de i Natura 2000-planen angivne vurderinger af tilstanden på de beskyttede arealer, som indikerer, at der ikke er større behov for pleje med rydning af opvækst og foryngelse af lyng på arealerne. Dette er ikke korrekt. Tilstanden er dårlig i områder med tætte bevoksninger af nåletræer, som bortskygger hede-, klit- og moseplanter. Lyngen er i flere områder ved at aldres, og der er risiko for forringelser som følge af opvoksende træer.

Plejen af arealerne har været helt utilstrækkelig, og der er behov for omfattende rydning af opvoksende træer, og navnlig af alle frøbærende træer, for at undgå fortsat forringelse af de naturligt hjemmehørende plantesamfund. Der er også behov for afbrænding eller slåning af lyngarealer over en årrække. Desuden er det nødvendigt med en effektiv bekæmpelse af glansbladet hæg, så den ikke breder sig.

Fotos fra Rejkjær Sande

Billederne er taget den 17. februar 2024. Det er tydeligt, at heden mangler pleje i form af fjernelse af træer og foryngelse af lyngen.



1 Den nordøstlige del, blik mod sydvest



2 Den nordlige del, blik mod sydvest



3 Den nordlige del, blik mod sydvest



4 Det sydlige hjørne, blik mod nordvest



5 Den østlige del, klittop ved P-plads. Blik mod nordvest

2 Store Sande

Området er besøgt den 6. februar 2024.

Store del af arealet er lysåbent med hede-, klit- og mindre mosearealer med enebær og spredt opvækst af nåletræer, fyr, gran og lærk.

Der er dog betydelige dele Natura 2000-området og de fredede arealer, som er præget af tæt tilgroede arealer med nåletræer, især fyr, men også gran og lærk og i de østlige dele eg op til plantagen. Dette gælder bl.a. større arealer omkring skellet mellem det fredede areal og arealerne vest herfor, på den østlige del af det fredede areal langs skellet til plantagen mod øst, og på arealerne syd for det fredede areal. Der er navnlig opvækst i grænseområder op til plantagerne. Der er en betydelig risiko for, at disse arealer vil ændres til træbevoksede arealer i stedet for lysåbne arealer med hede- og klitbevoksning.

Lyngen er i flere områder aldrende.

Plejen af arealerne har ikke været tilstrækkelig, hvilket har medført forringelser af arealernes naturverdier i forhold til intentionerne i Natura 2000-planerne og hensigten med fredningen, og der er behov for rydning af opvoksende træer, og navnlig af alle frøbærende træer, for at undgå fortsat forringelse af de naturligt hjemmehørende plantesamfund.

13/2 - 2024

Hørings svar Natura 2000-handleplaner 2022 – 2027 i Ringkøbing Skjern Kommune Lønborg Hede N73 og Habitatområde H196

Egentlig ingen bemærkninger til selve planen. Lønborg hede fremtræder som et nogenlunde velplejet hedeområde, men det burde af planerne tydeligt fremgå, i hvilke områder, den kommunale pleje er udført eller skal udføres.

Der skal dog, som i tidligere høringssvar peges på, at væsentlige private hede- og moseområder ikke er med i N-2000 området, der stort set kun omfatter statslige arealer, bl.a. er Sømose, det første sted, hvor der ynglende traner på/ved Lønborg Hede, ikke med i N-2000 området.

Lønborg Hede var, da den blev fredet, præget af store områder af fugtig hede med klokkelyng (4010 våde dværgbusksamfund med klokkelyng), men dele af heden drænes af afvandingsgrøfter, som dræner/afvander heden til skade for disse plantesamfund, og det burde være en del af indsatsprogrammet, at denne afvanding stoppes, så N 2000-målsætningen bedre kan opfyldes.

Vedr. Tabel 8 Kommunens plan for interessentinddragelse

Det anføres, at kommunen afholder 2 – 3 årlige møder i Grønt Råd. Der er mig bekendt ikke afholdt møder i GR inden for ca. et år – dvs. en misvisende indberetning.

DN Ringkøbing Skjern


Hørings svar Natura 2000-handleplan 2022 – 2027 Skjern Å

Natura 2000-område nr. N68, Habitatområde H61, Fuglebeskyttelsesområde F118

Generelt

Planen beskriver den indsats, der skal igangsættes/udføres inden udgangen af 2027.

Naturtyper, arter og fuglenes levesteder skal være stabile eller i fremgang.

4. Behov for indsatser

Tabel 4: Udtag af kulstofholdige lavbundsjord, op til 865 ha må vel vurderes som et positivt tiltag. Det fremgår bare ikke af tabel eller tekst hvilke konkrete tiltag eller handlinger kommunen har tænkt sig at igangsætte. Et konkret forslag kunne være, at kommunen ikke meddeler tilladelse til, at der rejses 15 vindmøller i Falbækområdet i det område, der er centralt rasteområde for den meget sjældne art pomeransfugl, som er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F43 Ringkøbing Fjord.

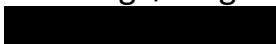
7. Forventede initiativer for plan og interessentinddragelse

Det forekommer meget ukonkret at RKSK vil foretage en "undersøgelse af mulighederne for at gennemføre et projekt."

Betyder det ikke mere præcist, at RKSK ikke har tænkt sig at foretage sig noget som helst ?????

DN vil gerne orienteres om den kommunale indsats på kommende møder i Grønt Råd.

DN Ringkøbing Skjern



Hørings svar Natura 2000-handleplan 2022-2027 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen - RKSK / NATURENS RIGE

Natura 2000-område nr. 69, Habitatområde H62, Fuglebeskyttelsesområde F43

Indsats for området før udgangen af 2027

Generelt:

Store dele af Værnengene, Høje Sande og dele af fjordens kyster mod vest er på oversigtskortet over miljøtilstanden anført som dårlig-, ringe- og moderat, en tilstandsvurdering som kræver, at kommunen/Naturens Rige gennemfører en langt mere omfattende indsats i form af naturpleje med græsning m.v. end det, der p.t. er igangsat. Flere arealer, særligt de sydlige dele af Værnengene er i regulær landbrugsmæssig drift med kulturgræsser, hvor der udføres tre slet græs i løbet af sommeren – en drift, som ikke tilgodeser det fugleliv, der er på udpegningsgrundlaget, særligt alm. ryle (engryle), klyde, brushane og stor kobbersneppe er i tilbagegang. Desuden er flere almindelige arter af ynglefugle knyttet til naturtyperne strandeng og eng som vibe, rødben, strandskade blevet mere fåtallige. Særligt bestandene af ynglefugle fordrives fra området af den landbrugsmæssige drift, således som det er påpeget i de senere år, og forvaltningen af Natura 2000-området lever på ingen måde op til direktivernes krav om høj/god tilstand.

Større dele af Værnengene er ikke udpeget som paragraf 3 beskyttede, selv om de opfylder betingelserne. Det er DNs opfattelse, at kommunen er forpligtet til at registrere disse områder.

Vedr. 3. Gennemførelse af Natura 2000 handleplan for sidste planperiode 2016 – 2021.

Tabel 1, Indsatsen - - - -

Rydning af opvækst: 20 ha planlagt, 4,3 ha realiseret

Forberedelse til græsning: 103 ha planlagt, 10 ha realiseret - er ikke prangende!

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Der henvises til det generelle afsnit i indledningen.

Tabellerne 1 og 2 er ikke informative, og det forekommer vanskeligt for borgere og organisationer at kontrollere, om de indsatser, der gøres rede for, er gennemført eller under realisering – der mangler kortbilag som viser, hvor indsatserne skal foregå.

4. Behov for indsatser

Tabel 3. Behov for indsatser for naturtyperne.

Der mangler kort som viser, hvor indsatserne skal foregå, hvis det skal være muligt for borgerne at kontrollere, om myndigheden gennemfører de indsatser, der gøres rede for i tabellen.

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

DNs lokalafdeling ser frem til at få den lovede projektstatus på Natura 2000 planerne på kommende møder i Grønt Råd – når møderne genoptages!

DN Ringkøbing Skjern



11/2/2024

**Høringsvar Natura 2000-handleplaner 2022 – 2027, Borris Hede
N 2000 område nr. 67, Habitatområde H 60, Fuglebeskyttelsesområde F 37**

Egentlig ingen bemærkninger, da de fleste tiltag varetages af Forsvaret/staten.

Vedr. 4. Behov for indsatser

Det bør fremgå af et kortbilag hvor der er behov for indsats m.h.t. pleje af lysåbne arealer, udtag af kulstofholdige lavbundsjarde og hvor der er behov for bekæmpelse af invasive arter – i hvert fald hvis man ønsker at få brugbare høringssvar!

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Kommunen anfører i skemaet side 11, at der årligt afholdes 2-3 møder i Grønt Råd, når der er noget at orientere om. Det er faktisk forkert, eller der har åbenbart ikke været noget at orientere om, da der ikke er afholdt møder i GR i en længere periode.


DN Ringkøbing Skjern

Ringkøbing-Skjern Kommune
Land, By og Kultur
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
land.by.kultur@rksk.dk

Dato: 28. februar 2024

Vedr.: Høringssvar til høring af Natura 2000-handleplaner 2022-2027 fra vestjysk

Vestjysk har valgt at indgive et samlet høringssvar til de 9 forslag til Natura2000 handleplaner 2022-2027 der helt eller delvis er beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Det drejer sig om:

Natura 2000 område nr.	Navn
64	Heder og klitter på Skovbjerg Bakke, Idom Å og Ormstrup Hede
66	Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord
67	Borris Hede
68	Skjern Å
69	Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen
71	Kimmelkær Landkanal
72	Husby Sø og Nørresø
73	Lønborg Hede
74	Husby Klit

Det er valgt ikke at kommentere på den enkelte plan, men komme med nogle overordnede kommentarer til planerne.

Lodsejerinddragelse

Fra landbrugets side mener vi, at der generelt stadig mangler lodsejerinddragelse i denne proces. Vi mener, man kan opnå langt større implementering af plejetiltag, hvis der tidlig i processen er en dialog med de berørte lodsejere. Mange af de beskrevne tiltag skal ske på specifikke områder. Det er vigtigt, at lodsejerne informeres om dette. Mange af de private lodsejere er ikke vidende om, at der er plejebehov på deres matrikler. Som det ses i de fleste handleplaner leverer landbruget stort på naturplejen. F.eks. i Natura2000 området Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen er der lavet slæt- og afgræsningsaftaler på godt 1.200 ha og i Natura2000 området Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord er der indgået slæt- og afgræsningsaftaler på godt 800 ha. Det beviser, at der velvillighed hos lodsejerne.

Vi kunne ønske, at kommunerne var mere opsøgende så indsætserne ikke kun gennemføres af lodsejerne.

Udtagning af kulstofholdige lavbundslande

I hovedparten af handleplanerne er der kommet en ny indsats: Udtagning af kulstofholdige lavbundslande, hvis formål er sammenbinding af naturtyper, øget robusthed og mere naturlig dynamik.

Der er angivet rigtig mange ha til denne indsats i de enkelte planer. I skriver selv, at det er et teoretisk udtagningspotentiale af områder, der ligger i eller i tilknytning til Natura2000 områderne, og som vurderes at have en positiv indvirkning på Natura2000 området.

Vi mener, at antallet af ha er misvisende, fordi:

- Antallet af ha er ikke rensset for udpegninger, hvor udtagning ikke kan lade sig gøre pga. bebyggelse, står under vand, er for små til udtagning eller at der af andre årsager ikke kan udtages via udtagningsordningen.
- At der er medtaget kulstofholdige lavbundslande i tilknytning til Natura2000 områderne. Vi mener det er problematisk, hvis man på den måde inddrager arealer der ligger udenfor Natura2000 udpegningen, for at knytte habitatnatområder sammen. Det skal sikres, at der ikke etableres ny natur, hvor der findes et husdyrhold som kan blive negativ påvirket af ny natur. Det er derfor nødvendigt, at der ved en evt. udtagning sikres via konsekvensberegninger, at husdyrbrug ikke påvirkes af en ny habitatnatur.
- Antallet af ha er angivet efter teksturkortene fra 2014. Vi ved, at AU har udgivet nye teksturkort, der viser helt andre tal for de kulstofholdige lavbundsarealer. Derved kan tallene i sig selv være forældet om kort tid.
- Der er ikke nævnt i handleplanerne hvilken effekt udtagning af de kulstofholdige lande vil have ud over at det er en positiv virkning på Natura2000 området. Der mangler en præcisering af den positive virkning. Beskyttelsen er jo hængt op på habitatnatur og -arter.

Vi mener, at opgørelsen af ha bør gennemgås endnu engang, og rettes til, så der således kun angives areal for kulstofholdige lavbundsarealer beliggende i Natura2000 området, og som er rensset for udpegninger, hvor det ikke kan lade sig gøre at udtage arealerne via udtagningsordningen. Samt tage forbehold for en kommende ændring i udpegningen.

Kortbilag

Der mangler generelt oversigtskort over, hvor der ønskes en indsats. Spil nu med åbne kort over for de berørte lodsejere. Hvis landbruget skal være med til at levere, bør lodsejerne vide, at der er et indsatsbehov på deres lande.

Vi lægger stor vægt på at plejen også fremadrettet er baseret på frivillige aftaler. Vi ønsker, at vi i fællesskab med kommunerne kan komme frem til nogle gode aftaler, som også vil være attraktive for lodsejere at gå med i. Dette er alfa og omega i

forhold til succes. Vi ser frem til samarbejdet i fremtiden - også i Natura2000 områderne.



Med venlig hilsen
vestjysk



Natur- og Miljørådgiver

Høringssvar til handleplaner vedr. Natura 2000 Område N66 Stadil fjord og Vest Stadil fjord.

Vedr. græsningsprojekt i Husby, omlægning til NNP, Handleplaner for Natura 2000.

Vi ved ikke om det hele hænger sammen, men i takt med at der er sket en del ændringer i Husby Klitplantage, er bestanden af kronvildt i Vest Stadil Fjord steget en del.

Dyrene synes at skabe stor dynamik i naturområdet. Desuden anvender dyrene i høj grad den sparsomme opvækst i randområderne af Sdr Dyb, som ledelinje og skjul også de, omend mindre områder som i Natura 2000 handleplaner skal fjernes. Fjernes for meget opvækst frygtes det at dyrene presses ud af VSF. Dette synes ikke hensigtsmæssigt, da de i høj grad synes at bidrage til at pleje og skabe dynamik i og på naturarealerne.

Er der ikke dække, vil dyrene vel formodes i endnu højere grad end nu at anvende de i vækstsæsonen omkringliggende majsmarker som dække, hvilket vil være konfliktskabende.

Derfor opfordres til at de planlagte rydninger af opvækst ikke gennemføres da gevinsten ved den naturpleje og dynamik kronvildtet bidrager med, efter vores opfattelse er langt højere end den værdi en rydning af opvækst vil resultere i.

Desuden vil vi påpege at den udvikling der er sket hidtil i VSF, ikke har gavnet den kortnæbbede gås som er på udpegningsgrundlaget.

Plejen af engarealer lader ikke til at være den der rammer gæssenes behov særlig præcist.

Arealerne bliver ganske vist forsøgt afgræsset men problemet er at der bliver mindre og mindre areal med god græsning efterhånden som engarealerne i stor grad gror til med lysesiv og mos.

Denne problematik resulterer i, at arealernes potentiale ifht til afgræsning falder og dermed jvf DCE rapport (se link [Velplejede strandenge kan lokke grådige gæs væk fra markerne \(au.dk\)](#)) ikke er til nytte for en del af den fauna områderne er udpeget til at beskytte. Bla. kortnæbbet gås, grågåse og bramgåse.

Derfor foreslås plejetiltag på engarealer med tilgroning af lysesiv, på en sådan måde at arealernes fulde volumen igen græsdækkes og som følge heraf atter gøres til attraktiv fourageringsområde / aflastningsområde for en stor del af den fauna man er forpligtet til at gøre en indsats for.

Mvh. Danmarks Jægerforbund Ringkøbing- Skjern



Til: Herning Kommune

Høringssvar på Natura 2000-handleplan N67 Borris Hede

Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen ejer areal inden for Natura 2000-området, hvorved Ejendomsstyrelsen har en interesse som høringsspart i specifikke indsatser angående forbedring af hydrologi omkring arealet betegnet Borris Hede/Skydeterræn.

Således kan Ejendomsstyrelsen vurdere en eventuel påvirkning af terrænet i forhold til de uddannelsesmæssige krav inden for Forsvarets brug af området.

Derudover har Forsvarets Ejendomsstyrelse ingen kommentarer til overstående handleplan.

Dato: 16. februar 2024

Enhed: [Adressatkode]
Sagsbeh.: [Adressatkode]
Sagsnr.: [Sagsnr.]
Dok.nr.: [Dokumentnr.]
Bilag: Ingen


Forsvarsministeriets
Ejendomsstyrelse
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Tlf.: +45 7281 3000
Fax: +45 7281 3005
E-mail: fes@mil.dk
www.forsvaret.dk/fes

EAN: 5798000201286
CVR: 16 28 71 80

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 7281 3138
E-mail: fes-nps13@mil.dk

Med venlig hilsen


chefkonsulent
Chef for Natur- og Plansektionen

Til:
Varde Kommune

Eft.:
Forsvarsministeriet
Forsvarskommandoen


Høringsvar på Natura 2000-handleplan 2022-2027

Hermed hørringsvar fra Ejendomsstyrelsen på Natura 2000-handleplan Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, nr. N69, til Varde Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune.

Forsvarsministeriet lejer og ejer arealer inden for, eller grænsende op til, Natura 2000-området. Såfremt der påtænkes iværksat specifikke indsatser for naturlige vandforhold på og omkring arealerne betegnet Nymindegab Øvelsesplads og Hjemmeværnsskolen Nymindegablejren, ønsker Ejendomsstyrelsen at blive inddraget. Dette med henblik på, at sikre at tiltagene ikke påvirker den operative brug af terrænerne negativt.

Ejendomsstyrelsen har derudover ingen kommentarer til handleplanen.

Med venlig hilsen


chefkonsulent
Chef for Natur- og Plansektionen

Dato: 20. februar 2024

Enhed: Forvaltningsafdelingen
Sagsbeh.: FES-NPS14
Sagsnr.: 2024/000501
Dok.nr.: 946874
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriets
Ejendomsstyrelse
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Tlf.: +45 7281 3000
Fax: +45 7281 3005
E-mail: fes@mil.dk
www.forsvaret.dk/fes

EAN: 5798000201286
CVR: 16 28 71 80

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: 7283 2493
E-mail: fes-nps14@mil.dk

Intern fordeling: CHFVA, CHNPS, NPS10

Til

Februar 2024

Ringkøbing-Skjern Kommune

Smed Sørensens Vej 1

6950 Ringkøbing

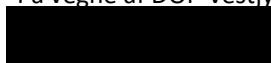
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

DOF-Vestjyllands hørings svar til N 2000 Handleplan 2022 - 27 Husby klit N74

Ikke store ambitioner ud over et udmærket forslag om fortsat bekæmpelse af rynket rose!

Da området er kystlinjen, har der altid været en del sandvandring/fygning i området og måske også grøftegravning visse steder. Et forslag herfra er: at se på om der kunne være steder hvor man måske kunne sløjfe/tildække grøfter, således, at der opstod mindre vådområder/hede-klitmoser, som igen er fremmende for en varieret dyre- og plantefauna og dermed også gunstigt for selve Natura 2000 området.

På vegne af DOF-Vestjylland



Til
Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

Februar 2024

DOF-Vestjyllands hørings svar til N 2000 Handleplan 2022 - 27 Stadil fjord og Vest Stadil fjord N66 - H59 - F41

Ikke de store ambitioner for naturforbedringer i et ellers vigtigt natur- og fuglebeskyttelsesområde, hvor der ellers er rig mulighed for at skabe forbedringer og tiltag!

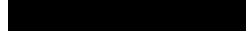
Der står desværre ikke hvor man forventer sammenbinding af op til 120 hektar – lavbundsjord?, så det kan man ikke forholde sig til, men det synes af **meget lidt**, når man ser på Natura 2000 områdets størrelse og specielt når hele området nærmest ligger under 5 meter over havets overflade (kote 5).

Der burde være langt større arealer, som kunne satses på til bl.a. lavbundsjord/klimalavbund/mindre kvælstofudledning, ikke mindst omkring Stadil fjord. Halkær enge, Holmbo kær, Hindø for at nævne nogle steder, hvor dette kunne fremmes. Vedvarende græsningsenge var en mulighed, som også ville tilgodese engens/markernes ynglefugle, som bestemt kunne have brug for dette i området, da de fleste kreaturer nu om dage ikke kommer på græs.

Tidligere var der på Hindø en større Hættemågekoloni og måske bl.a. grundet de ret mange minkfarme og derfra undslupne mink forsvandt kolonien, nu er minkene væk (og den vildtlevende bestand reduceret betragtelig og der kommer ikke nye til) så man kunne måske se på at genskabe/forbedre det vådområde, som er på den sydlige del af øen (Svellebusk), så det kunne forbedre ynglemulighederne generelt for vandfugle her, men der er helt sikkert også mange andre steder i dette Natura 2000 område, hvor der kunne ses på tilgroning og muligheder for forbedringer for at fremme ikke mindst biodiversitet, men også gavne i forhold til klimaudfordringen og vandmiljøet og i det hele taget leve op til Natura 2000 områdernes formål, som er at sikre stabilitet eller fremgang og i det lys, har vi også lyst at spørge om:

Har man nogle tal for om der er stabilitet eller fremgang? - og om dette efterleves på de kommunale og private arealer i "Natura 2000 området - Stadil fjord og Vest Stadil fjord N66 - H59 - F41"? og hvis man ikke har? hvordan har man så tænkt? - at få mere overblik over dette i den kommende planperiode?

På vegne af DOF-Vestjylland



Til
Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

februar 2024

DOF-Vestjyllands høringssvar til Ringkøbing-Skjern Kommunes Natura 2000 Handleplan Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen 2022-27 for N68, H61, F43

Nedenstående høringssvar omhandler alene de arealer i handleplanen, som ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Gennemførelse af Natura 2000 handleplan fra sidste periode.

DOF-Vestjylland mener, det er vanskeligt at sammenholde tabellerne på side 7 og den uddybende tekst på side 8. Umiddelbart ser det ud som om, at Ringkøbing-Skjern Kommune ikke har fået realiseret de planlagte indsatser i sidste planperiode (2016-2021). Store dele af Værnengene, Høje Sande og dele af fjordens kyster mod vest er på oversigtskortet over miljøtilstanden anført som dårlig-, ringe- og i moderat tilstand. DOF-Vestjylland mener, at det kræver en langt større plejeindsats fra kommunens side. Kommunens kontakt og opfordring til de private lodsejere om at søge diverse tilskud er selvfølgelig væsentlig, men kan ikke stå alene.

Det er DOF-Vestjyllands opfattelse, at meget store dele af den nuværende forvaltningsindsats på Værnengene ikke har levet op til EU-direktiverne. Tilbagegangen i fuglelivet er veldokumenteret.

Kommentar til "Behov for indsatser"

Med den ringe til moderat tilstand store dele af Værnengene er i, undrer det DOF-Vestjylland, at der i planen på side 11 i tabel 3 er anført, at der skønnes at være et samlet behov for pleje af de lysåbne arealer på henholdsvis kun 132 ha og 57 ha, og endnu værre kun planlagt en kommunal indsats på henholdsvis 50 ha og 30 ha.

DOF-Vestjylland vil opfordre til, at kommunen tager sit ansvar alvorligt, som den har pligt til, og lever op til den internationale miljølovgivning. Såfremt de private lodsejere efter kommunens påbud ikke lever op til kommunens krav til plejen af de lysåbne arealer, skal DOF-Vestjylland opfordre Ringkøbing-Skjern Kommune til at gennemføre det rette pleje af de lysåbne arealer, og dermed leve op til Naturplanen "2022-27 og EU direktiverne.

Bortset fra rørskovsarealerne foreslår DOF-Vestjylland, at der sker en forbedring af tilstanden på den sydlige del af Værnengene. Store dele er opdyrket og de vadefugle, som tiltrækkes af de jordbehandlede marker, får deres reder ødelagt af den nuværende landbrugsdrift. Vegetationen på den sydlige del af Værnengene f.eks langs Værnvej er alt for høj til f.eks vibe og andre vadefugle. Her kunne der ske forbedringer ved mere slåning og flere kreaturer.

Særligt bestandene af ynglefugle fordrives af den landsbrugsmæssige drift. Forvaltningen af N 2000 området lever på ingen måde op til direktivernes krav om god-høj tilstand. Den intensive landbrugsmæssige drift herunder omfanget af kalkning, gødning og 3 slæt græs pr. sæson er en trussel mod fuglene på udpegningsgrundlaget, særligt alm. ryle (engryle), brushane, klyde og stor kobbersneppe. Derudover er mange flere fuglearter, der er knyttet til strandeng og eng som rødben, strandskade og gul vipstjert blevet mere fåtallige. Lokalt er vibe inden for de seneste 5 år gået tilbage i områderne syd for Værnsande.

N 2000 området har international værdi for en række af områdets trækfuglearter herunder de tre vadefuglearter af international betydning klyde, hjejle og lille kobbersneppe. De tre arter benytter området som raste- og overnatningsområde i forbindelse med trækket til og fra ynglepladserne i Danmark eller fra Skandinavien og den arktiske tundra. Ifølge Naturplan Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen 2022-27: ”er det målsætningen, at de tre arter fortsat kan finde uforstyrrede områder inden for området.”

Store dele af Værnengene er stadig ikke §3 beskyttet. DOF Vestjylland mener, at flere af arealerne opfylder betingelserne for udpegning til §3. Kommunen har pligt til at registrerer arealer, der opfylder betingelserne for §3 beskyttelse. DOF-Vestjylland vil foreslå at nogle af de 600 ha, der er sat af i indsatsprogrammet til udtag af kulstofholdige jorde (tabel 3) bruges på at udtage nogle af de opdyrkede marker. Udtagning af dyrkede marker til natur vil forbedre mulighederne for de trængte vadefugle.

Det er vigtigt, at tilstanden for skestorkens yngleområde på Høje Sande og fourageringsområder omkring Ringkøbing Fjord fortsat sikres. Inden for en kort årrække, vil Høje Sande blive landfast mod syd. Skal øen bevares som yngleområde for skestork, vil det blive nødvendigt at sikre øen for bla. ræv. En mulighed kunne være, at fjerne det aflejrede sand mellem øen og fastlandet.

Kommunen skal sikre, at pomeransfuglenes raste- og fourageringsområder i Holter ikke forringes. Sammen med arealerne langs Falbækvej er Holter den vigtigste rasteplads i Danmark ja, faktisk den største i hele Europa.

DOF-Vestjylland vurderer, at der de seneste 25 år har været en meget høj prædation fra rovpattedyrene ræv og mårhund. De er gået hårdt ud over de kolonirugende arter som f.eks klyden. De sidste 10 år har der ynglet meget få klyder på Værnengene. Vi ved der bliver udført ræve- og mårhundebekæmpelse, men mener, at der må ydes en ekstraordinær indsats for at begrænse antallet af prædatorer.

Afslutning

Generelt forekommer handleplanen uoverskuelig. Udover DOF-Vestjyllands bemærkninger under ”Gennemførelse af Natura 2000 handleplan fra sidste periode”, mangler der oversigt / kort over, på hvilke arealer indsatserne kommer til at foregå.

DOF-Vestjylland ser frem til at få en status på indsatserne på 2-3 årlige møder i Grønt.

DOF-Vestjylland vil rose kommunen for det store fugletårn på Værn Sande, som kommer ikke blot fugleinteresserede personer til glæde, men rigtig mange mennesker, som nyder udsigten ud over Værnsande og Værnengene.

På vegne af DOF-Vestjylland



Til
Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

februar 2024

DOF-Vestjyllands hørings svar til Ringkøbing- Skjern Kommunes Natura 2000 Handleplan Borris Hede 2022 – 2027 for N67, H60, F37

Nedenstående hørings svar omhandler alene de arealer i handleplanen, som ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Gennemførelse af Natura 2000 handleplan fra sidste periode

Kommunerne har ingen indsatser haft i sidste periode.

Det er ikke muligt for DOF-Vestjylland at vurdere, om der kunne have været behov for indsatser, da placering og størrelse af de private og kommunale arealer ikke fremgår af handleplanen.

Kommentarer til "Behov for indsatser"

Ingen bemærkninger, da der ikke er nogen indsats fra kommunerne på de kommunale/ private arealer i perioden. På Statens/Forsvarets arealer varetages naturplejen og driften i perioden af Forsvaret.

Det er ikke muligt for DOF-Vestjylland, at vurdere om der kan være behov for indsatser, da placering og størrelse af de private og kommunale arealer ikke fremgår af handleplanen.

Kommentarer til handleplanen

DOF-Vestjylland mener, at det er en kvalitetsforringelse af Handleplanen, at det på oversigtskortet over Borris Hede ikke fremgår, hvad der er statslige arealer, kommunale arealer og private arealer.

På side 8 skriver kommunerne, at såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler om en bestemt drift for at opnå målene i N 2000 planen, skal kommunerne påbyde en bestemt drift.

DOF-Vestjylland skal opfordrer kommunerne til, hvis et påbud ikke efterleves af lodsejeren at udføre plejen på de private arealer for at opnå målene i N 2000 planen.

DOF-Vestjylland ser frem til 2 – 3 årlige møder i Grønt Råd.

På vegne af DOF-Vestjylland



Til
Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

februar 2024

DOF-Vestjyllands hørings svar til Ringkøbing-Skjern Kommunes Natura 2000 Handleplan Lønborg Hede 2022-27 for N73, H196

Gennemførelse af Natura 2000 handleplan fra sidste periode

Kommunen skriver, at den har ryddet uønsket opvækst af bjergfyr på 8,5 ha våd hede. DOF-Vestjylland vil foreslå, at kommunen fremover viser på et kort, på hvilke arealer kommunen udfører naturpleje.

Kommentar til "Behov for Indsatser"

Afgrænsningen af N 2000 området er ikke hensigtsmæssig i forhold til beskyttelsesinteresserne. DOF-Vestjylland vil opfordre Ringkøbing-Skjern Kommune til at arbejde for, at de tilgrænsende private mose/hedeområder og øvrige §3 områder bliver en del af N73 Lønborg Hede. Der yngler trane i Sømose og havørn i Brosbøl Plantage, der grænser op til N73 Lønborg Hede.

DOF-Vestjylland er enig med kommunen i at prioritere plejen på de private hedearealer, herunder at prioritere den våde hede, som er i tilbagegang på grund af den voldsomme dræning af de tilstødende og omkringliggende marker. En fremgang for ynglende traner vil være afhængig af mere våd hede.

Selv om kommunen ikke har ansvar for forvaltningen af Lønborg Hede, har kommunens administrative forvaltning uden for Lønborg Hede indflydelse på hydrologien på heden. Styg Bæk løber gennem Bredkær på sin vej til Ringkøbing Fjord. Kommunens uddybning / tilladelse til uddybning af Styg Bæk påvirker naturtyperne på Lønborg Hede, og ødelægger den sjældne Kongeguldsmeds levested.

Heden er omkranset af dyrkede marker. I en stor del af randzonen er der gravet drængrøfter for at afvande landbrugsarealerne. På nogle strækninger er drængrøfterne gravet i skellet ind til heden. Grøfterne graves dybere og dybere. Dræningen/drængrøfterne påvirker hedearealernes tilstand, som bliver mere og mere tørre stik imod kommunens intention om mere våd hede.

DOF-Vestjylland vurderer, at dræningen er et stort måske det største problem for sikringen af naturtyperne og arterne herunder fuglene. Kommunen har pligt til at leve op til EU-direktiverne. Den økologiske integritet for Lønborg Hede og de øvrige hedearealer i området sikres i form af en hensigtsmæssig hydrologi. Derfor opfordrer DOF-Vestjylland kommunen til ikke at forny eller give nye tilladelser til at grave grøfterne dybere af hensyn til natur- og beskyttelsesinteresserne.

På side 9 skriver kommunen, at såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler om en bestemt drift for at opnå målene i N 2000 planen, skal kommunerne påbyde en bestemt drift. DOF-Vestjylland skal opfordre kommunerne til, hvis et påbud ikke efterleves af lodsejeren, at udføre plejen på de private arealer for at opnå målene i N 2000 planen.

Kommentar til handleplanen

DOF Vestjylland ser frem til 2-3 årlige møder i Grønt Råd.

På vegne af DOF-Vestjylland

Til
Ringkøbing-Skjern Kommune
Smed Sørensens Vej 1
6950 Ringkøbing
Mailadresse: land.by.kultur@rksk.dk

Februar 2024

DOF-Vestjyllands høringssvar til N2000 – Handleplaner 2022-2027 Skjern Å N 68 H61 F118

Nedenstående høringssvar omhandler alene de arealer i handleplanen, som ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Gennemførelse af Natura 2000 handleplan fra sidste periode

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke foretaget naturpleje i den del af Natura 2000 området, der ligger i kommunen.

Kommentar til "Behov for indsatser"

Siden sidste N2000 planperiode 2016 – 21 er hele Naturområdet Skjern Enge (fra Ringkøbing Fjord til Borris) blevet udpeget som fuglebeskyttelsesområde.

I følge N 2000 planen 2022 – 2027 Skjern Å har kommunerne pligt til at sikre den nødvendige pleje af de private lysåbne arealer. DOF-Vestjylland mener at vide, at kommunen har overdraget plejen af nogle af de private arealer, der ligger i den statsejede del af N 2000 området (Skjern Enge) til Naturstyrelsen efter aftale med lodsejerne. Det bør fremgå af høringsmaterialet, hvilke af de private arealer Naturstyrelsen har overtaget plejen, og hvilke arealer lodsejerne/kommunen plejer.

DOF-Vestjylland vil opfordre til, at kommunen tager sit ansvar alvorligt, som den har pligt til, og lever op til den internationale miljølovgivning. Det har stor betydning for fuglene, at der gennemføres en pleje af de private arealer i N 2000 området, der sikrer, at levestederne ikke forringes for arterne på udpegningsgrundlaget. DOF-Vestjylland opfordrer kommunen til at føre tilsyn med plejen af de private arealer i Skjern Enge, som plejes af lodsejerne selv, så arealerne sikres og forbedres som levesteder for planter og dyr, herunder fuglelivet.

På side 11 skriver kommunen, at såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler om en bestemt drift for at opnå målene i Natura 2000 planen, skal kommunerne påbyde en bestemt drift. DOF-Vestjylland skal opfordre kommunerne til, hvis et påbud ikke efterleves af lodsejeren, at udføre plejen på de private arealer for at opnå målene i N 2000 planen.

Der er foretaget meget lidt registrering af habitatnaturen i naturområdet Skjern Enge herunder på de private arealer. DOF-Vestjylland opfordrer kommunen til at øge registreringen af habitatnaturen på de private arealer. Det er mere end 20 år siden naturgenopretningsprojektet blev afsluttet. Habitatnaturen har stor betydning for, hvor værdifuld området er som levested for fuglene.

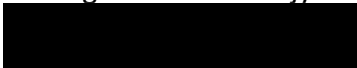
Af kapitel 4 tabel 4 fremgår den samlede indsats for kommunerne i planperioden. DOF-Vestjylland vil opfordre handleplanmyndigheden til at synliggøre, hvilke indsatser herunder hvor mange ha indsatsen dækker over i hver af de to kommuner. Eksempelvis fremgår det af høringsplanen, at i alt 3,7 ha hede vil blive plejet i N 2000 området Skjern Å af Ringkøbing-Skjern Kommune og Herning Kommune, men ikke hvor mange af de 3,7 ha hede, der vil blive plejet i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Kommunerne anfører i høringsmaterialet, at de i overensstemmelse med N 2000 planens områdespecifikke retningslinjer, har planer om udtagning af kulstofholdige lavbundslande inden for N 2000 området og uden for på arealer, der grænser op til N 2000 området i alt op til 865 ha. DOF-Vestjylland efterlyser et oversigtskort, der viser, hvor de påtænkte kulstofholdige lavbundslande evt. vil blive udtaget.

Det anføres i høringsmaterialet, at de påtænkte kulstofholdige lavbundslande: ”vurderes at kunne have en sammenbindende virkning, og hvor udtagning vurderes at have en positiv indvirkning på N2000 området.” Heri er DOF-Vestjylland enig. Udtag af kulstofrige lavbundslande langs nord- og sydsiden af Skjern Enge kan bidrage til et større sammenbindende virkning, øget robusthed, give mulighed for mere naturlig dynamik, og være til gavn for en lang række af fugle, andre dyr og planter i Skjern Enge.

DOF-Vestjylland ser frem til, at kommunen efterlever denne holdning på alle de udtagne kulstofholdige lavbundsarealer, der: ”vurderes at have en sammenbindende virkning, og hvor udtagning vurderes at have en positiv indvirkning på N 2000 området,” der ligger langs nord- og sydsiden af hele N 2000 området herunder Skjern Enge og forhindrer, at der opføres anlæg, der kan have en negativ virkning på fuglene i N 2000 området og de tilgrænsende arealer. Falbæk Markers rige fugleliv er i farezonen i et kommende projekt med forslag til opsætning af 15 vindmøller. Området er Danmarks vigtigste fourageringsområde for bla. pomeransfugl og af international betydning for fuglearten. Det projekt kan Ringkøbing-Skjern Kommune forhindre, da det er Byrådet, der i sidste ende beslutter, hvilke projekter, der skal gennemføres.

På vegne af DOF-Vestjylland





Holstebro Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024 - 7772
Den 28. februar 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Husby Sø og Nørresø område nr. N72

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Prioritering af den forventede indsats

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

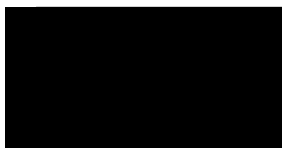
Prioritering af den forventede indsats

Miljøstyrelsen bemærker, at ifølge miljømålslovens 46a skal der laves en prioritering af forvaltningsindsatsen på baggrund af opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.

Der er i teksten henvist til ”en nedenstående prioritering”, men der fremgår ingen prioritering nedenfor. Der er ikke meget at prioritere, så juster gerne tekst til.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Til Ringkøbing-Skjern Kommune

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024 - 7793
Den 28. februar 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Lønborg Hede område nr. N73

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Behov for indsatser

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med "op til 3 ha" i tabel 2. Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal på 2,9 ha, skal dette fremgå som minimumsareal eller eksakt areal.

Miljøstyrelsen bemærker, at en af de planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 ikke er tydeligt adresseret i afsnittet om behov for indsatser. Der er en specifik indsats om, at der skal gennemføres en grundlæggende indsats på hede-arealer med henblik på forbedring af naturtilstanden. Der er henvist til hedepleje og forbedring af naturtilstanden under prioritering af indsatser, men det foreslås, at det også nævnes under behov for indsatser for bedre overskuelighed.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Holstebro Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Herning Kommune

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024 - 7764
Den 1. marts 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan for Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede område nr. N64

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den nyeste bekendtgørelse af Miljømålsloven er blevet udstedt den 26. maj 2023 (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26/05/2023), hvorfor lovhensvisning bør rettes.

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for planperioden 2016-21 ikke er adresseret i redegørelsen for gennemførelse af indsatser i sidste planperiode. Følgende indsatser mangler redegørelse og skal derfor tilføjes afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen:

- Bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne tør hede, enekrat, græsindlandsklit, visse-indlandsklit, revling-indlandsklit og surt overdrev.

Miljøstyrelsen bemærker, at der ikke er redegjort for de kortlagte skovnaturtyper, som ikke er fredsskovspligtige eller offentligt ejede. Kommunerne er jf. miljømålslovens § 37 a handleplanmyndighed for ikke-fredsskovspligtige arealer, hvorfor kommunerne er ansvarlige for, at Natura 2000-handleplanen skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af den planlagte indsats, herunder hvordan sikring af en skovnaturtypebevarende drift og pleje er gennemført.

Endelig pointerer Miljøstyrelsen, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunerne har været særlig opmærksom på de naturtyper (tør hede, våd hede, tørvelavning, surt overdrev og rigkær), der er i tilbagegang, og som er nævnt under specifikke retningslinjer i Natura 2000-planen for anden planperiode, og som er relevante for de områder, hvor kommunerne er handleplanmyndighed.

Handleplanen skal efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner, bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4, indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret. Dermed skal kommunerne også redegøre for, hvordan de har været særligt opmærksomme på de nævnte naturtyper.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at der i Natura 2000-handleplanens afsnit om behov for indsatser mangler en beskrivelse af indsatser for ikke-fredsskovspligtige arealer, som kan henføres til den beskrevne indsats om skovnaturtypebevarende drift og pleje som nævnt i Natura 2000-planens indsatsprogram. Kommunerne er jf. miljømålslovens § 37 a, handleplanmyndighed for ikke-fredsskovspligtige arealer, hvorfor kommunerne er ansvarlige for at planlægge indsatser på disse arealer.

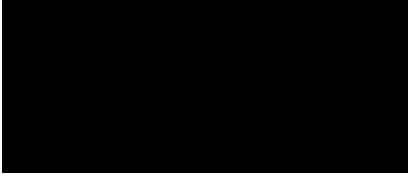
Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med ”op til x ha”. Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal, skal dette fremgå som minimumsareal fordelt mellem kommuner, offentlige lodsejere og Miljøstyrelsen ud fra registreringerne.

Andre bemærkninger

Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i Natura 2000-handleplanens kolofon:

- Årstal i kolofon bør ændres til 2024.
- Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering skal ændres til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Ringkøbing-Skjern Kommune

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024-7279
Den 28. februar 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord område nr. N66

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Miljøstyrelsen bemærker, at de to første afsnit i 2.1 Den lovgivningsmæssige ramme bør erstattes af følgende (skove skrevet ud):

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)
- naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)

- *bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)*

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås.

Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at kommunerne har modtaget DUT-midler til at opfylde indsatser i anden planperiode (2016-2021) for bl.a hede- og klitpleje, bekæmpelse af invasive arter, genrydning af projektarealer og til etablering af sammenhængende hede.

Miljøstyrelsen forventer, at Natura 2000-handleplanen for anden planperiode opfyldes så hurtigt som muligt og senest i løbet af denne tredje planperiode. Det bør fremgå af Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen forventer at gennemføre de manglende indsatser.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med "op til x ha". Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal, skal dette fremgå som minimumsareal ud fra registreringerne.

Andre bemærkninger

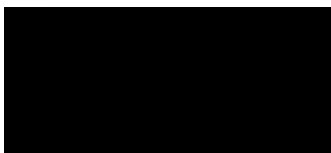
Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i Natura 2000-handleplanens kolofon:

- Årstal i kolofon bør ændres til 2024.
- Geodatastyrelsen ændres til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles paradigme for handleplaner, hvor både kommuner og Miljøstyrelsen er handleplanmyndighed. Da Miljøstyrelsen ikke er handleplanmyndighed i dette område, er der en del afsnit, hvor teksten bør tilrettes.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Ringkøbing-Skjern Kommune
Herning Kommune

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024 - 7480
Den 28. februar 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Borris Hede område nr. N67

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Miljøstyrelsen bemærker, at de to første afsnit i 2.1 Den lovgivningsmæssige ramme bør erstattes af følgende (skove skrevet ud):

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)
- naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)

- *bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)*

Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere

Kommunerne er handleplanmyndighed for den lysåbne natur og ikke-fredskovsarealer. Forsvaret planlægger som offentlig lodsejer for egne arealer, og disse arealer indgår derfor ikke i selve Natura 2000-handleplanen. Natura 2000-handleplanens bilag 1 indeholder et resume over offentlige lodsejeres forvaltningsplaner.

Da samtlige skovbevoksede, fredskovspligtige Natura 2000-arealer med skovhabitatnatur i området er ejet af Forsvaret, skal passager af handleplanen tilrettes, så det ikke fremgår, at Miljøstyrelsen er medudgiver på handleplanen.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at der skal anvendes et interval i forhold til indsats for antal levesteder i god-høj naturtilstand for hjejle, så det er muligt at vurdere, om indsatsen er fyldestgørende i forhold til kravet om, at 75 % af levestederne for hjejle skal være af tilstrækkelige kvalitet som levested.

Miljøstyrelsen bemærker, at planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 ikke er adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a. Følgende indsatser fremgår ikke af afsnittet og skal derfor tilføjes afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen:

- Rydning af invasive arter (er beliggende i Herning Kommune)

Indsatser fordelt på aktør

Miljøstyrelsen skal bemærke, at miljømålslovens § 46 a indeholder krav om, at den kommunale handleplan indeholder en oversigt over fordeling af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøministeriet og offentlige lodsejere. Oversigten skal sikre gennemskuelse i tilfælde, hvor der er flere aktører, således at det kan vurderes, hvordan Natura 2000-planens indsatsprogram samlet set planlægges realiseret.

Styrelsen kan konstatere, at forslaget til Natura 2000-handleplan ikke indeholder oplysning om fordelingen af indsatsen mellem de berørte kommuner og mangler en begrundelse herfor. Oversigten bør derfor udbygges, enten ved at forslaget til handleplan suppleres med en begrundelse for, at fordelingen er udeladt, eller ved at den aftalte opgavefordeling mellem de berørte kommuner tydeliggøres.

Miljøstyrelsen går ud fra, at det af den endelige handleplan tydeligt vil fremgå, hvem der løfter hvilken indsats.

Andre bemærkninger

Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i handleplanens kolofon:

- Årstal i kolofon bør ændres til 2024
- Der mangler henvisning til copyright af baggrundskort til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur
- Herning Kommune er ikke angivet som udgiver
- Miljøstyrelsen skal slettes som udgiver

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles paradigme for handleplaner, hvor både kommuner og Miljøstyrelsen er handleplanmyndighed.

Da Miljøstyrelsen ikke er handleplanmyndighed i dette område, er der en del afsnit, hvor teksten bør tilrettes.

Derudover gør Miljøstyrelsen opmærksom på, at der i handleplanen er en tabel 4, men ingen tabel 3.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Skjern Å område nr. N68

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Miljøstyrelsen ønsker som medudgiver af Natura 2000-handleplanen, at det specificeres yderligere fx ved at skrive at "Projekterne gennemføres som *udgangspunkt* ved frivillige aftaler...".

Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at Forsvaret ejer arealer med 2,4 ha habitatnatur i Natura 2000-området. Forsvaret indgår i Natura 2000-sammenhæng kun som offentlig lodsejer, der har valgt

selv at planlægge for egne arealer. Dette skal derfor fremgå i baggrundsafsnittet og forsvaret leverer et resume til bilag.

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den nyeste bekendtgørelse af Miljømålsloven er blevet udstedt den 26. maj 2023 (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26/05/2023), hvorfor lovhenviisning bør rettes.

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for planperioden 2016-21 ikke er adresseret i redegørelsen for gennemførelse af indsatser i sidste planperiode. Følgende indsatser mangler redegørelse og skal derfor tilføjes afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen:

- Bekæmpelse af invasive arter på naturtypen tør hede
- Skovnaturtypebevarende drift og pleje på ikke-fredskovspligtige arealer
- Sammenbinding mellem forekomster af rigkær og sure overdrev med henblik på at gøre areaerne mere robuste overfor for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer og for at bidrage til etablering af større driftsenheder
- Grundlæggende indsats på hedearealer

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at der i Natura 2000-handleplanens afsnit om behov for indsatser ikke er beskrevet indsatser for ikke-fredskov, som kan henføres til den beskrevne indsats om skovnaturtypebevarende drift og pleje som nævnt i Natura 2000-planen 2022-2027 for N68, Skjern Å. Miljøstyrelsen bemærker, at der findes skovnaturtyper, som ikke er fredskovspligtige eller offentligt ejede inden for Natura 2000-området. Kommunerne er handleplanmyndighed på ikke-fredskovspligtige skovnaturtyper.

Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med "op til x ha". Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal, skal dette fremgå som minimumsareal fordelt mellem kommuner, offentlige lodsejere og Miljøstyrelsen ud fra registreringerne.

Andre bemærkninger

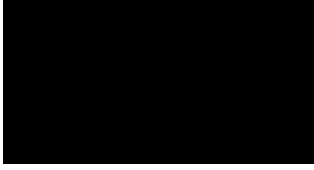
Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i Natura 2000-handleplanens kolofon:

- Årstal bør ændres til 2024

Miljøstyrelsen vil gøre opmærksom på, at Miljøstyrelsen forventer at foretage mindre tekstnære justeringer i noget af Miljøstyrelsen indhold. Miljøstyrelsen vil efter høringen kontakte den kommunale tovholder med opdateret indhold.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen område nr. N69

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4) skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til Natura 2000-handleplan indeholder en redegørelse for indsatsen. Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for Miljøstyrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Miljøstyrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang retningslinjerne i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2016-21 er realiseret.

Der er særligt behov for at uddybe i forhold til følgende indsats:

- Indsats for forbedring af tilstanden af levestederne for klyde, splitterne, fjordterne og havterne

Miljøstyrelsen pointerer derudover, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen har været særlig opmærksom på naturtyperne strandeng, grå/grøn klit, våd hede, surt overdrev, rigkær og arten vandranke samt på ynglefuglene skestork, alm. ryle, brushane, splitterne, plettet rørvagtel, mosehornugle og på trækfuglene knopsvane, sangsvane, pibesvane, grågås, kortnæbbet gås, mørkbuget knortegås, gravand, krikand, pibeand, spidsand og pomeransfugl (, som er nævnt under områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-planen for anden planperiode, og som er relevante for de områder, hvor kommunen er handleplanmyndighed.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med ”op til x ha”. Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal (i dette tilfælde 83 ha, hvoraf 13,5 ha er på arealer, som kommunerne er ansvarlige for), skal dette fremgå som minimumsareal fordelt mellem kommunerne ud fra registreringerne.

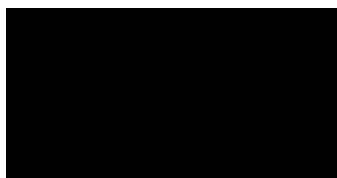
Andre bemærkninger

Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i Natura 2000-handleplanens kolofon:

- Årstal bør ændres til 2024
- Geodatastyrelsen bør ændres til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

Derudover gør Miljøstyrelsen opmærksom på, at der i handleplanen er to tabeller ved navn ”tabel 3” samt en tabel 8, selvom der ikke er nogen tabel 5-7.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk



Holstebro & Ringkøbing-Skjern Kommune

Arter og Naturbeskyttelse

J.nr. 2024-6646

Den 28-02-2024

Hørings svar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Husby Klit, område nr. N74

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Hørings svaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere

Da der ikke indgår skovbevoksede, fredskovspligtige Natura 2000-arealer med skovhabitatnatur i område N74, skal passager af handleplanen tilrettes, så det ikke fremgår, at Miljøstyrelsen er med-udgiver på handleplanen, som fremgår flere steder i udkastet.

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4) skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til Natura 2000-handleplan indeholder en redegørelse for indsatsen. Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang retningslinjerne i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2016-21 er realiseret.

Der er særligt behov for at uddybe i forhold til følgende indsatser:

- enebærklit – da det er nævnt i planen at ”Kommunen og offentlige lodsejere **skal** være særlig opmærksomme på enebærklit, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang”

Behov for indsatser

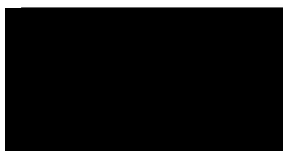
Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med ”op til x ha”. Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal, skal dette fremgå som minimumsareal fordelt mellem de relevante myndigheder, ud fra registreringerne.

Andre bemærkninger

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på at der mangler kildehenvisninger til bilag 2, 3 og 4.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen



Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk